

Wirus brodawczaka ludzkiego (HPV)

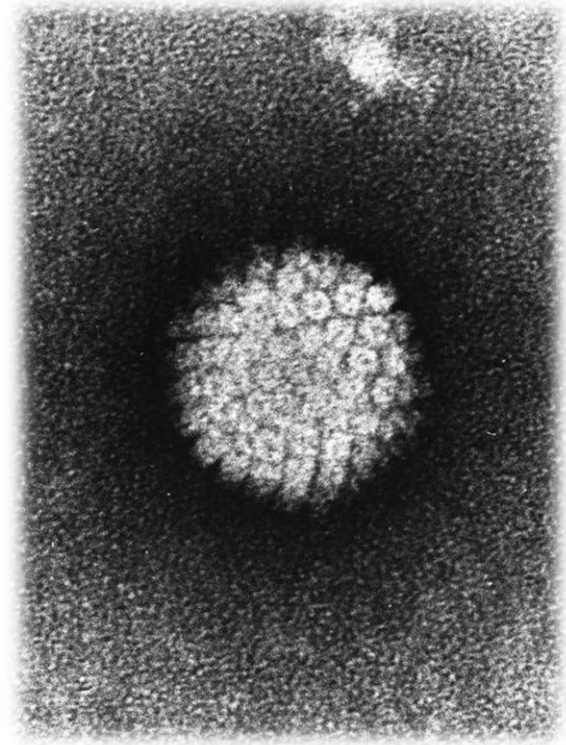

Wirus brodawczaka ludzkiego (HPV)

Weronika Dmuchowska
I Liceum Ogólnokształcące im. Marii
Skłodowskiej-Curie w Starogardzie Gdańskim

Czym jest wirus brodawczaka ludzkiego?

- ▶ Szeroko rozpowszechniony wirus, który występuje w około 100 typach, z czego 30 może być niebezpieczne dla człowieka i powodować choroby układu płciowo-moczowego. Nosicielem wirusa może być zarówno kobieta, jak i mężczyzna.

Obraz mikroskopowy wirusa HPV

Jak można zarazić się wirusem HPV?

- ▶ Drogą płciową – szacuje się, że około połowa aktywnych seksualnie mężczyzn i kobiet (80% do 50 roku życia) zostaje zakażona wirusem HPV.
- ▶ Kontakt z chorym naskórkiem (brodawki)
- ▶ Rzadziej: Podczas porodu z matki na dziecko, w kontakcie ze zmianami skórnymi zakażonej matki (inny typ HPV - 6 i 11)

Które typy wirusa są niebezpieczne? Dlaczego?

- HPV 16, 18, 31 i 45 – mogą prowadzić do powstawania raka szyjki macicy lub nowotworów narządów moczowo-płciowych
- HPV 16 i 18 są odpowiedzialne za 70% zachorowań raka szyjki macicy

Porównanie liczbowe nowotworów powodowanych przez wirusa HPV

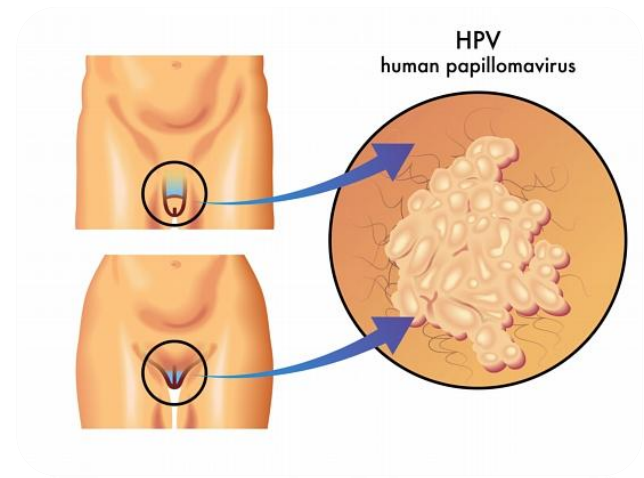
Rodzaj raka	% spowodowany przez HPV	Liczba przypadków na świecie	Liczba spowodowana przez HPV
Szyjki macicy	100	492 800	492 800
Pochwy/sromu	40	40 000	16 000
Odbytu	90	30 400	27 360
Prącia	40	26 300	10 520
Jamy ustnej i gardła	12	52 100	6 250
Ust	3	274 300	8 230
Wszystkie lokalizacje	5,17	10 843 600	561 100

Objawy zakażenia:

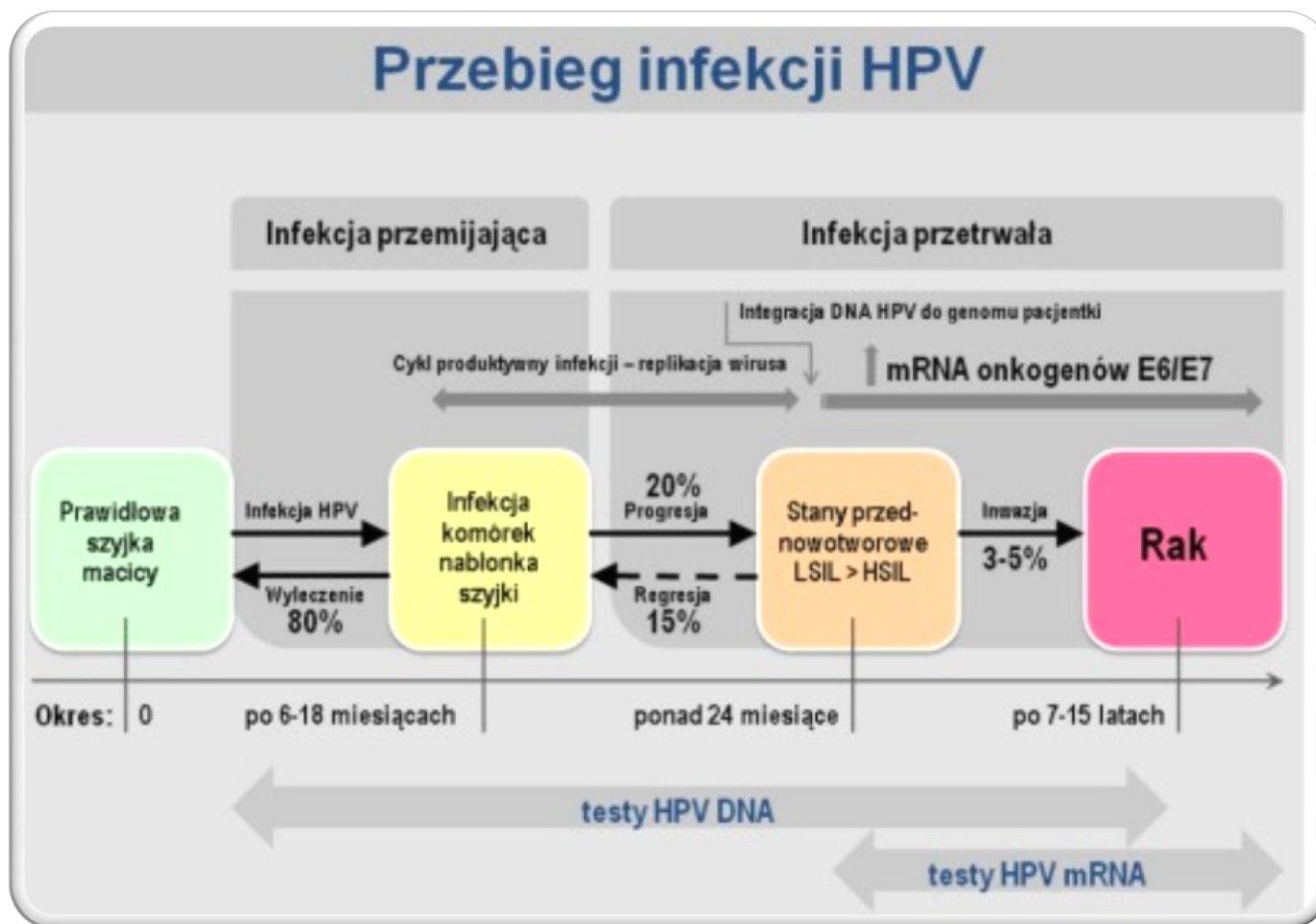
- ▶ **Bezobjawowo** - na tym etapie u większości osób, zakażenie może ustępować po roku do 2 lat
- ▶ **Kłykciny kończyste** – brodawki na narządach płciowych
- ▶ **Stan przedrakowy** – raka szyjki macicy – wykrywalny w badaniu **cytologicznym** (pobranie materiału z nabłonka macicy)
- ▶ W przypadku dzieci zarażonych podczas porodu: **występowanie brodawek w obrębie układu oddechowego** (problemy z oddychaniem, charakterystyczna chrypka)

Skutki infekcji HPV u mężczyzn:

- ▶ Objawiają się głównie w postaci kłykcin kończystych, rzadziej są przyczyną nowotworów. Powstałe kalafiorowate twory są wtedy usuwane operacyjnie.

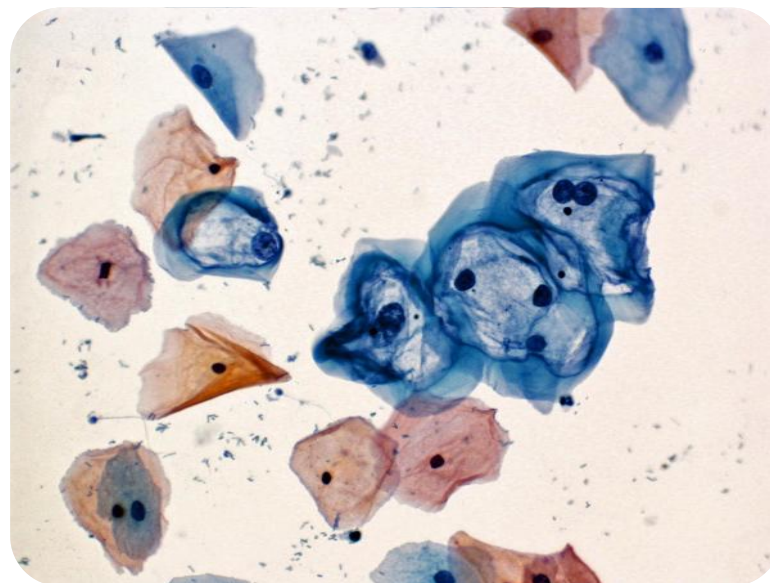
Przebieg infekcji HPV u kobiet:

Infekcja przemijająca

- ▶ W przypadku infekcji przemijającej **nie** obserwuje się żadnych zmian klinicznych, jedynie czasami w wymazach z szyjki macicy są widoczne nieprawidłowe komórki – koilocyty

Koilocyty w obrazie mikroskopowym

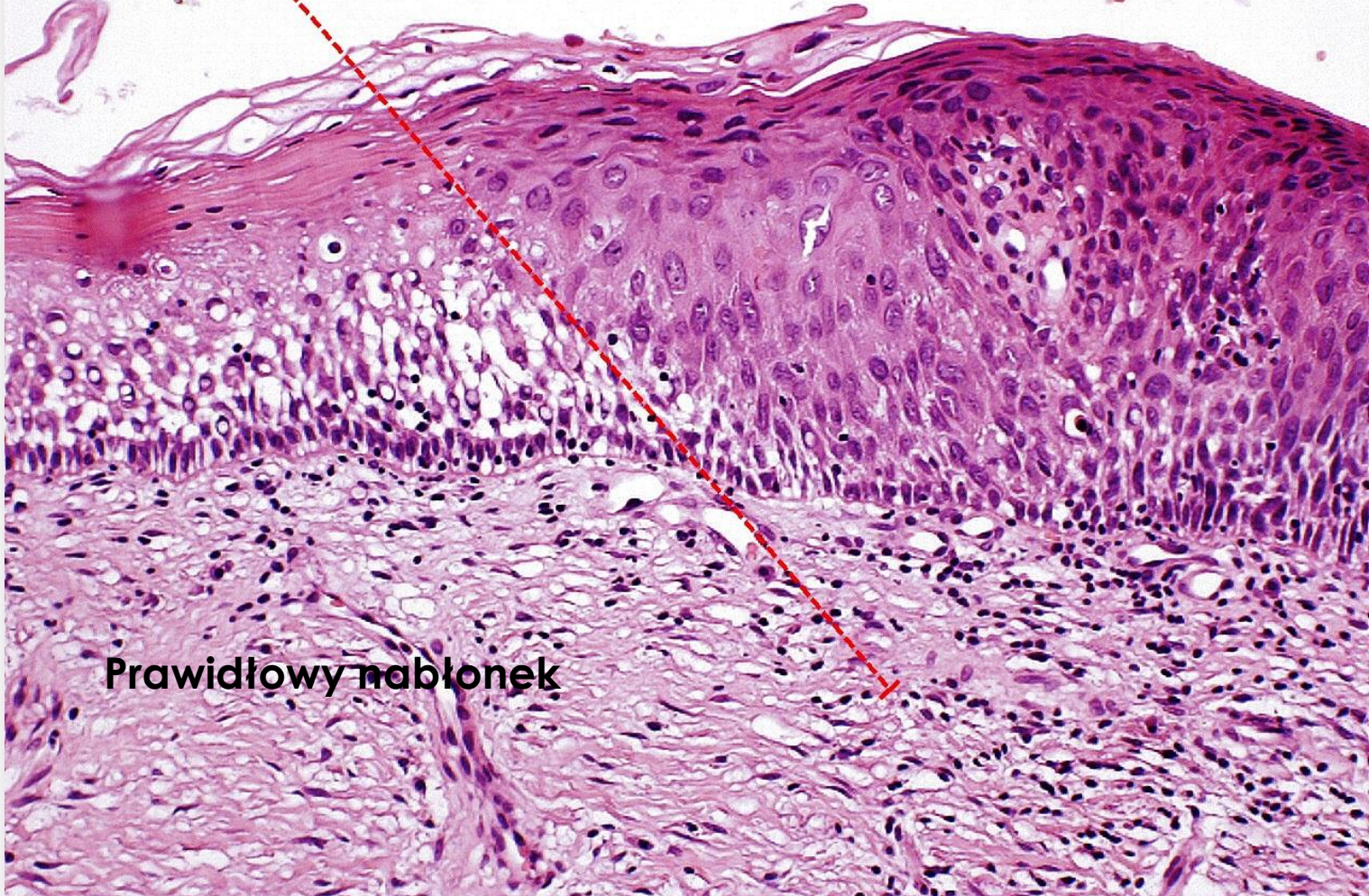
Infekcja przetrwała

W nabłonku szyjki macicy rozwija się dysplazja
lub neoplazja śródnabłonkowa – czyli

zmiany przednowotworowe

co oznacza wysokie ryzyko zachorowania na
raka szyjki macicy

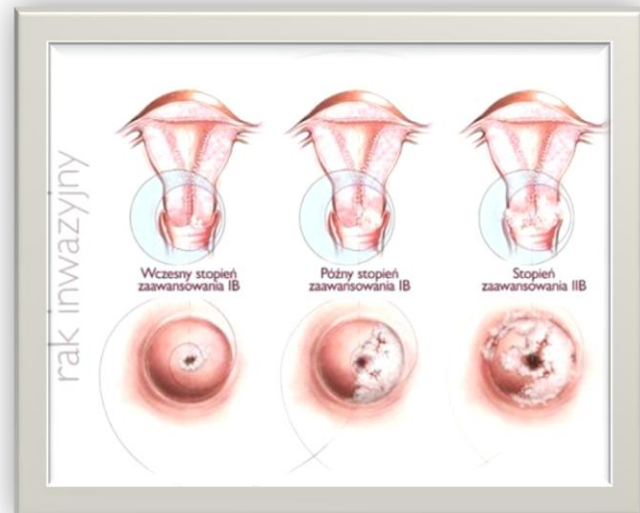
Nieprawidłowy nabłonek

Prawidłowy nabłonek

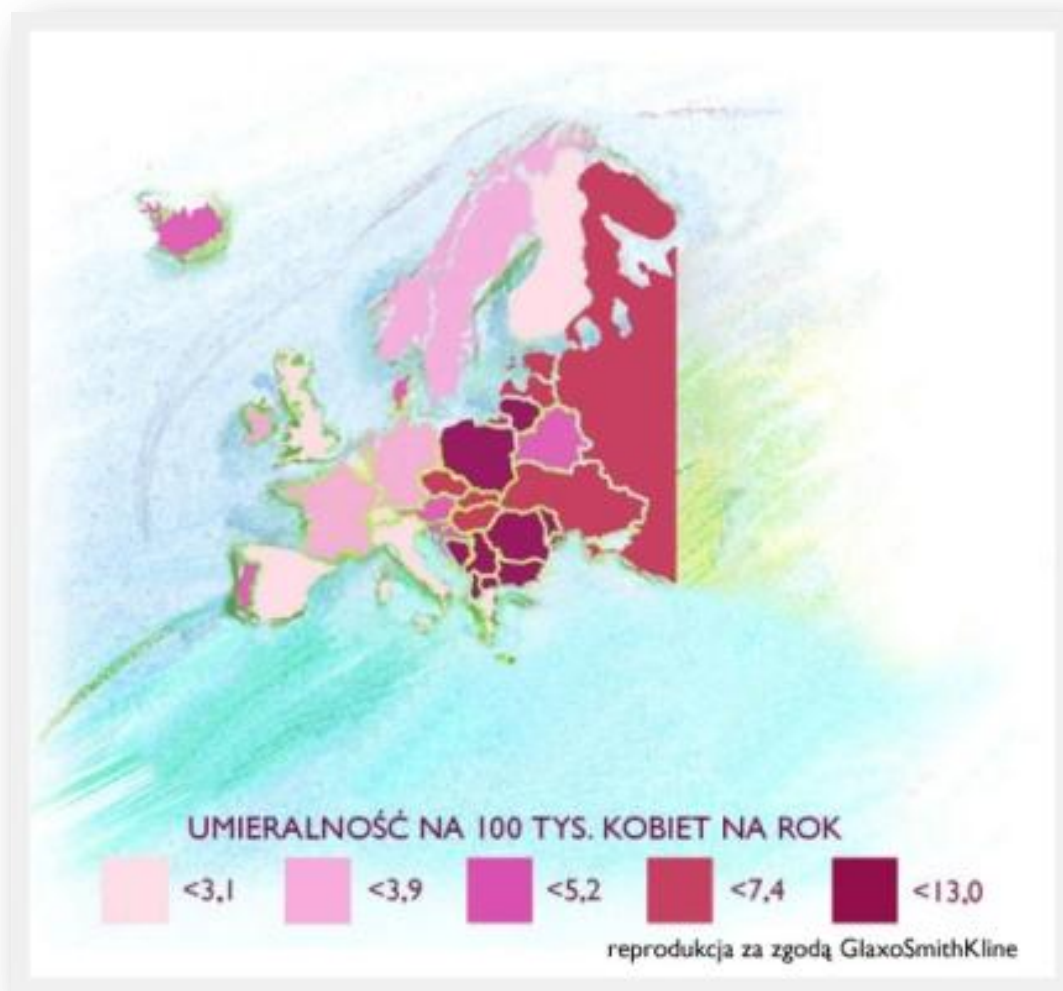
Rak szyjki macicy

- ▶ Nowotwór złośliwy szyjki macicy
- ▶ Drugi z nowotworów najczęściej dotykających kobiety
- ▶ Globalnie, co roku notuje się ok. 500000 nowych zachorowań, a około 300000 kobiet umiera z powodu raka szyjki macicy

Rak szyjki macicy w Polsce:

- ▶ Na ten typ raka zapada ponad 3600 kobiet rocznie, z czego umiera co roku ok. 2000 - jest to jeden z najwyższych wskaźników w Europie (9,4/100 000).

Co roku w Polsce ponad **3000** kobiet słyszy diagnozę:
rak szyjki macicy. Blisko **50%** z nich umiera

**ZBADAJ SIĘ - POWIEDZ STOP
RAKOWI SZYJKI MACICY!**

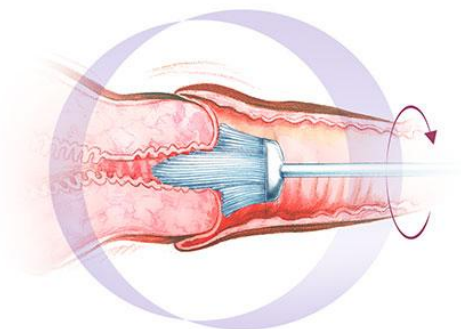
- ▶ Wysoka śmiertelność wynika z faktu, iż Polki zbyt późno zgłaszają się do ginekologa - w momencie zaawansowanego stadium, w którym procent wyleczalności jest niski.

Czynniki zwiększające ryzyko:

- ▶ infekcje wirusem kancerogennym,
- ▶ zakażenie wirusem HPV, jednak należy pamiętać, że nie każde zakażenie wirusem HPV prowadzi do rozwoju raka szyjki macicy.
- ▶ wielokrotne ciąże
- ▶ warunki ekonomiczne
- ▶ palenie papierosów
- ▶ wczesna inicjacja seksualna
- ▶ częste zmiany partnerów seksualnych

Diagnostyka raka szyjki macicy

Najważniejszym badaniem, które daje możliwość wykrycia wczesnego, nieinwazyjnego stadium raka jest cytologia – pobranie nabłonka szyjki macicy. Im wcześniejsze rozpoznanie tym większe szanse na wyzdrowienie.

Jeśli diagnoza zostanie postawiona we wczesnym stadium wyleczalność wynosi 100%.

Profilaktyka raka szyjki macicy:

- Ograniczenie liczby partnerów seksualnych
- Regularne badania cytologiczne – każda kobieta w wieku 25-59 lat ma zapewnione darmowe badanie cytologiczne co 3 lata

Nie pakuj się do trumny,
zrób cytologię

Chroń się przed rakiem szyjki macicy

POLSKA UNIA ONKOLOGII

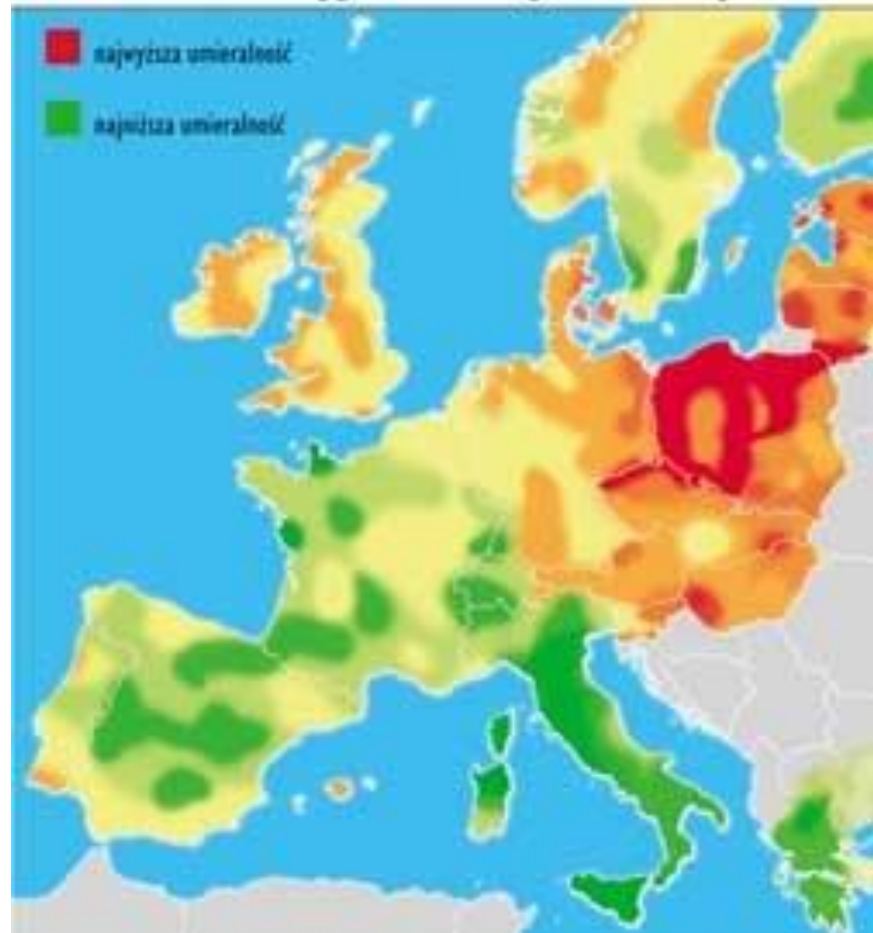

GSK

Kampania Polskiej Unii Onkologii
przeciwko rakowi szyjki macicy

W krajach, gdzie 20 lat temu wprowadzono powszechne badania cytologiczne, śmiertelność zmniejszyła się. W Islandii o 80 proc., Finlandii o 60 proc., USA i Szwecji o 50 proc.

Mapa umieralności na raka szyjki macicy w Europie

Szczepienia przeciwko wirusowi HPV - pierwotna profilaktyka HPV

Dotychczasowe badania nad szczepionkami przeciw genitalnym typom HPV wskazują na ich

ogromną skuteczność
dochodzącą do 100% .

Przyjmuje się, że w przypadku ich globalnego zastosowania, zapadalność na inwazyjnego raka szyjki macicy **obniżyłaby się o ponad 90%**, a liczba zgonów z powodu tego raka **o około 95%**.

Rekomenduje się ich stosowanie *u dziewczynek, które nie rozpoczęły jeszcze życia seksualnego, a u starszych kobiet po konsultacji z ginekologiem.*

Szczepionka przyjmowana jest w **trzech dawkach**, a koszt całościowy wynosi obecnie **1200 złotych**, gdyż nie są włączone do narodowego programu szczepień

Don't forget your third poke.

The HPV vaccine is a three shot series. You need all three shots to be protected.

plannedparenthood.org

Zagraniczna kampania społeczna przypominająca o konieczności przyjęcia trzech dawek szczepionki

Opis działania szczepionki:

BRONŃ NA WIRUSA

Zakażenie wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) występuje u 50 proc. osób aktywnych seksualnie. Przed zakażeniem czterema typami tego drobnoustroju może ochronić szczepionka.

1. Szczepionka przeciw wirusowi HPV zawiera fragment DNA kodujący białko z otoczki wirusów HPV typu 6, 11, 16 i 18. Białko to, o nazwie L1, ma zdolność do tworzenia tzw. cząsteczek wirusopodobnych.

2. Fragment DNA łączy się z komórkami drożdży.

3. Za pomocą metod inżynierii genetycznej białko L1 tworzy cząsteczki wirusopodobne w komórkach drożdży.

Cząsteczki wirusopodobne nie zawierają wirusowego DNA. Podanie ich jest więc całkowicie bezpieczne - nie powodują one zmian nowotworowych w komórkach.

4. Cząsteczki wirusopodobne wywołują produkcję przeciwciał, które chronią przed zakażeniem wirusem brodawczaka ludzkiego.

Budowa wirusa
HPV16

komórki
drożdży

zakażenie
HPV

Czy prezerwatywy uchronią przed zakażeniem wirusem HPV?

Nie, ponieważ wcale nie musi dojść do penetracji.

Wystarczy kontakt skóra-skóra w okolicy miejsc intymnych.

Kampanie społeczne

Chronię życie

przed rakiem
szyjki macicy

www.hpv.pl

**Populacyjny
Program Profilaktyki
i Wczesnego
Wykrywania
Raka Szyjki Macicy**

Co zwiększa ryzyko rozwoju raka szyjki macicy?

- Zakażenie wirusem HPV (typy onkogenne wirusa).
- Liczni partnerzy seksualni – każda zmiana partnera zwiększa ryzyko zakażenia HPV.
- Partner z przeszłością seksualną.
- Rozpoczęcia współżycia seksualnego w młodym wieku.
- Palenie tytoniu.
- Brak wiedzy o raku i stadiach przedrakowych oraz możliwościach zapobiegania.
- Ignorowanie objawów i wstyd przed wizytą u lekarza.

Na czym polega profilaktyka?

- Zapobieganie zakażeniu HPV
  - Edukacja zdrowotna.
  - Szczepienia profilaktyczne.
  - Świadome i odpowiedzialne zachowania seksualne.
- Wczesne wykrycie choroby nowotworowej
  - Regularne wykonywanie badań cytologicznych pozwala wykryć chorobę nowotworową we wczesnym stadium (przedrakowym).
  - Cytologię powinno się wykonywać nie rzadziej niż raz na **3 lata**.

Więcej informacji na stronie:
www.pierwszykrok.edu.pl

Wybierz Życie Pierwszy Krok

Rak szyjki macicy to zagrożenie, które może dotyczyć Ciebie i Twojej rodziny. Ryzyko rozwoju choroby istnieje u kobiet w każdym wieku. Warto wiedzieć jak temu zapobiec.

Akcje wspierają media:

Dziennik

onet.pl

Partnerzy Programu

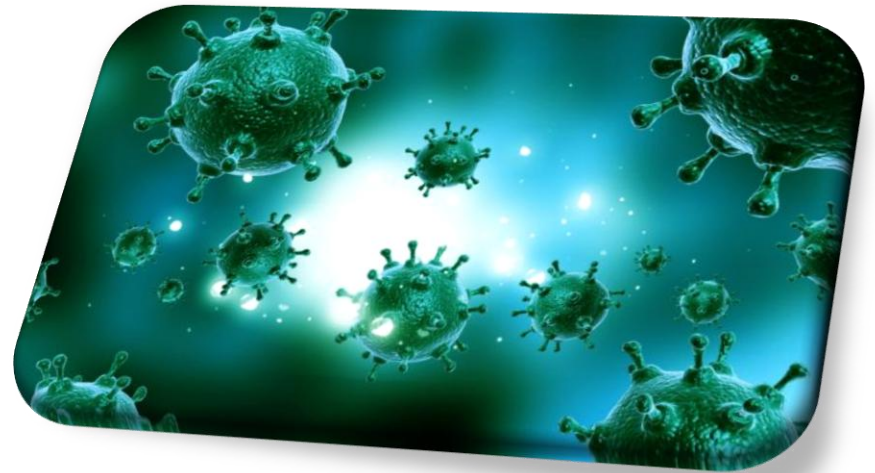
Wydano przy pomocy FUNDACJI MSD DLA ZDROWIA KOBIEC

Ulotka promowana przez inicjatywę „Wybierz życie, pierwszy krok”

Źródła obrazków i tekstów:

- ▶ hpv.pl
- ▶ cyto.igabinet.pl
- ▶ klykciny.pl
- ▶ nazdrowie.pl
- ▶ medicover.pl
- ▶ poradnikzdrowie.pl
- ▶ synevo.pl
- ▶ mamy-haka-na-raka.blog.onet.pl
- ▶ nauka.wiara.pl
- ▶ wikipedia.pl
- ▶ Kwiatkobiecosci.pl
- ▶ rex.pl
- ▶ zdrowie.wp.pl
- ▶ dzieciowo.pl
- ▶ mojebadania.pl
- ▶ pierwszykrok.edu.pl

Dziękuję za uwagę!

